

Kevytautolainsäädäntö

4.6. 2019 Kevytautot – Webinaari

LIITU ja LVM

Erityisasiantuntija Aino Still

LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Sääntelykokonaisuus, voimaantulo 1.11.2019

Lainmuutokset
hyväksytyt

- Ajoneuvolain muutos (130/2019)
- Ajokorttilain muutos (131/2019)
- Tieliikennelain muutos (132/2019)
- Verotus- ja polttoainemaksulakien muutokset (133/2019, 134/2019, 135/2019, 136/2019)
- Rikoslain muutos (137/2019)

Valtioneuvoston
asetusten muutokset
valmisteltavana

- Ajokorteista annetun valtioneuvoston asetuksen muutokset
- Ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen muutokset
- Ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun valtioneuvoston asetuksen muutokset
- Ajoneuvojen hyväksynnästä annetun valtioneuvoston asetuksen muutokset
- Ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun valtioneuvoston asetuksen muutokset
- Liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelppoisuuden valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muutokset

Traficommin tarkemmat
tekniset määräykset
valmisteltavana

Kevytautolainsäädännön tausta

- Mopoautojen turvallisuus herättänyt keskustelua koko niiden olemassa olon ajan
  - Mm. kansanedustajat esittäneet useita kirjallisia kysymyksiä ministereille nopeusrajoitettujen henkilöautojen sallimisesta nuorille.
- Liikenteen turvallisuusvirastolle annettiin tehtäväksi selvittää mahdollisuuksia sallia nuorille nopeudeltaan rajoitettujen henkilöautojen kuljettaminen ([Trafin julkaisuja 4/2018](#)) sekä arvioida rajoitetun nopeuden henkilöautojen turvallisuus- ja ympäristövaikutuksia ([Trafin julkaisuja 5/2018](#))
- Säädöshankkeen käynnistäminen 24.1.2018 (LVM/135/03/2018)

Kevytautojen käyttöönoton tavoite

- Nuorille 15-17-vuotaille vaihtoehtoinen liikkumismuoto
  - Mopo
  - Mopoauto
  - Mönkijä
  - *Kevytauto*
- Liikenneturvallisuuden parantaminen
  - Mopoautojen määrän kasvu on johtanut myös mopoautojen onnettomuusmäärien kasvuun
  - Varsinkin mopojen turvallisuus onnettomuustilanteissa on henkilöautoa heikompi

Lain muutokset

- Ajoneuvolakiin uusi kansallinen T1-luokan ajoneuvoryhmä *kevytauto*
  - Suurin rakenteellinen nopeus on rajoitettu 60 kilometriin tunnissa
  - Muutettu 1.1.2015 tai sen jälkeen Suomessa käyttöönotetusta henkilöautosta
  - Enintään 10 vuotta vanha ajoneuvo
  - Omamassa on enintään 1500 kg tai 1800 kg, jos käyttövoima on sähkö.
- Kevytautoa saa ajokorttilain mukaan ajaa 15-vuotta täyttänyt AM-luokan ajokortilla
- Kevytautoa verotetaan kuten henkilöautoa
- Voimaantulo 1.11.2019

Perusteet ajoneuvon ikävaatimukselle

- Uudemmat autot ovat turvallisempia
  - Vuonna 2014 henkilöautoihin on tullut pakolliseksi muun muassa ajonvakautusjärjestelmä, jalankulkijan turvallisuutta parantavat vaatimukset sekä hätäjarrutusavustin.
  - Kaikkia olennaisia turvavarusteita ja turvallisuusominaisuuksia ei ole mahdollista jälkiasentaa vanhempiin autoihin.
- Uudemmat autot ovat myös ympäristöystävällisempiä
  - Ikävaatimus tasapainottaa myös ympäristövaikutuksia
- Rekisteröiminen ensin henkilöautona
  - Varmistaa, että ajoneuvoa koskevat tekniset tiedot saadaan rekisteriin asianmukaisesti ja että ajoneuvo täyttää henkilöautoa koskevat vaatimukset.
  - Varmistaa, että tietojärjestelmämuutokset on mahdollista toteuttaa ehdotetussa aikataulussa.
- 10 vuoden jälkeen liikenteessä käyttäminen edellyttää muutoskatsastamista esim. takaisin henkilöautoksi

Perusteet 1 500 kg omamassan rajoitukselle

- Rajataan pois jalankulkijoiden turvallisuuden kannalta ongelmalliset korkeammat ja isommat autot kuten niin sanotut katumaasturit
- Mahdollistaa laajemman joukon erilaisia automerkkejä ja -malleja muutettavaksi kevytautoiksi
- Sähköautojen omamassa enintään 1800 kg, jolloin otetaan huomioon akuista johtuva massan lisäys

Perusteet nopeusrajoitukselle

- Hallituksen esityksessä HE 173/2018 vp esitettiin rakenteellisen nopeuden rajoittamista 45 km/h liikenneturvallisuussyistä
  - Taustalla turvallisuus- ja ympäristövaikutusten arvio (Trafin julkaisuja 5/2018)
- Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietinnössä ([LiVM 33/2018 vp](#)) muutettiin suurimmaksi rakenteellisen nopeudeksi 60 km/h
  - Arvioitu edistävän liikenteen sujuvuutta ja vähentävän ohitustarvetta
  - Arvioitu vähentävän myös peräänajojen todennäköisyyttä
  - Voi osaltaan vähentää myös nopeudenrajoittimen ohittamisen houkuttelevuutta.
- Eduskunta on edellyttänyt, että kevytautojen käytön turvallisuutta ja sääntelyn vaikutuksia seurataan tiiviisti ja tarvittaessa ryhdytään säädösmuutos- tai muihin toimenpiteisiin.
  - Asiasta tulee toimittaa eduskunnalle selvitys viimeistään vuoden 2021 loppuun mennessä.

EU:n lainsäädäntö

- Traktorien ”puiteasetus” (EU) N:o 167/2013:
  - Asettaa tekniset vaatimukset *uusien* ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää varten.
  - Asetusta ei sovelleta yksittäisten ajoneuvojen hyväksyntään.
- Ajokorttidirektiivi 2006/126/EY
  - Ei koske maatalous- tai metsätraktoreiden ajokortteja
  - Maatalous- tai metsätraktorilla tarkoitetaan sellaisia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja, joiden *pääasiallinen tarkoitus perustuu niiden vetovoimaan ja jotka on tarkoitettu erityisesti vetämään, työntämään, kuljettamaan tai käyttämään tiettyjä työkaluja, koneita tai perävaunuja, joita käytetään maa- tai metsätaloustöissä ja joita vain toissijaisesti käytetään matkustajien tai tavaroiden kuljettamiseen*
  - T-luokkaan tyyppihyväksytyt ajoneuvot, kuten T3-luokan mönkijät, on katsottu olevan automaattisesti direktiivin soveltamisalan ulkopuolella.

Komission huomautus

- HE luonnos ilmoitettu komissiolle ja muille jäsenvaltioille teknisenä määräyksenä direktiivin (EU) 2015/1535 mukaisesti
- Komissio on antanut huomautuksen, joka tulee direktiivin mukaan ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Komission huomautuksen mukaan
  - Jotta kevytajojen voitaisiin katsoa kuuluvan traktoriluokkaan kevytautoilla pitäisi olla teknisiä ominaisuuksia, joiden ansiosta niillä pystyisi vetämään, työntämään, kuljettamaan ja käyttämään tiettyjä vaihdettavissa olevia laitteita, kuten vetokoukku ja mukautetut puskurit.
    - EU-lainsäädäntö ei nimenomaisesti edellytä T-luokan traktoreilta vetokoukkuja
    - Puiteasetus koskee uusien ajoneuvojen hyväksyntää, ei yksittäisten ajoneuvojen hyväksyntää
- Ajokorttidirektiivin traktoreiden määritelmän mukaisesti matkustajien tai tavaroiden kuljettaminen tiellä on traktoreiden toissijainen tarkoitus, kun taas kevytautojen ajoneuvoryhmän ajoneuvot on ehdotuksen mukaan tarkoitettu ensisijaisesti henkilöiden kuljettamiseen.
  - Ajokorttidirektiivi ei koske traktoreita ja kevytautot luokiteltaisiin kansallisesti traktorijoneuvoluokkaan.
  - EU-lainsäädännön mukaiseen traktoriluokkaan kuuluu jo nyt tyyppihyväksytyjä ajoneuvoja, kuten mönkijöitä, joiden voidaan katsoa olevan ensisijaisesti tarkoitettu henkilöiden kuljettamiseen.

Lainmuutosten notifiointi

- Vahvistetut lait on ilmoitettu komissiolle teknisten määräysten ilmoitusmenettelyssä
- Komissiosta ei ole toistaiseksi oltu ilmoituksen johdosta yhteydessä Suomen viranomaisiin

Kevytautoja koskevat valtioneuvoston asetusten luonnokset

Valtioneuvoston asetusten luonnokset

- Lausuntokierros 2.5.-20.6.2019
- Lausunnon voi antaa osoitteessa lausuntopalvelu.fi
- Muutettavaksi esitetään
  - Ajokorteista annettua valtioneuvoston asetusta
  - Ajoneuvojen käytöstä annettua asetusta
  - Ajoneuvojen rekisteröinnistä annettua valtioneuvoston asetusta
  - Ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annettua valtioneuvoston asetusta
  - Ajoneuvojen hyväksynnästä annettua valtioneuvoston asetusta
  - Liikenteessä käytettävien ajoneuvojen liikennekelpoisuuden valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta
- Asetukset on tarkoitus antaa elo- syyskuussa
- Voimaantulo samanaikaisesti lain muutosten kanssa 1.11.2019

Kevytautoja koskevat asetustasoiset muutokset luonnoksissa pääpiirteittäin

Kevytautoon sovellettaisiin henkilöautoa vastaavia sääntöjä

- Rengasvaatimukset
- Henkilöiden kuljettaminen
- Rekisteritunnus ja –kilvet
- Katsastusaikaväli
- Vaatimustenmukaisuus muutoskatsastuksessa

Kevytautoon sovellettaisiin mopoautoja vastaavia sääntöjä

- Hinattavan ajoneuvon kytkeminen
- Hitaan ajoneuvon kilven käyttö
- Ajokortin automaattiehto
- Ajo-opetuksessa ja ajokokeessa käytettävä ajoneuvo

Ajokorttia koskevat asetusehdotukset

- Automaattiehto
  - Voimassa olevan asetuksen mukaan AM 121-luokan ajokorttiin tehdään merkintä, jonka mukaan ajo-oikeus koskee vain automaattivaihteisen ajoneuvon kuljettamista, jos ajokokeen suorittaa automaattivaihteisella T3b-luokan traktorilla
  - Jos ajokokeen suorittaa automaattivaihteisella kevyellä nelipyörällä, automaattiehtoa ei tehdä ajokorttiin ja ajo-oikeus koskee sekä automaattivaihteisen että manuaalivaihteisen ajoneuvon kuljettamista
    - Muutosehdotus: Luovutaan automaattiehdosta AM 121 –ajokorttiluokassa
    - Ajo-oikeus koskisi sekä manuaali- että automaattivaihteisen kevyen nelipyörän, T3b-luokan traktorin ja kevytauton kuljettamista
- Opetusajoneuvo
  - AM 121-luokan opetuksessa saa käyttää T3b-luokan traktoria, kevyttä nelipyörää tai kevytautoa
  - Opetusajoneuvossa on oltava ajoneuvon käyttäjarruun vaikuttava poljin opettajaa tai ajoharjoittelussa ajoharjoittelua ohjaavaa varten, jos istuinpaikat ovat vierekkäin

Ajoneuvon käyttöä koskevat asetustasoiset säännökset

1/2

- Ajoneuvojen käytöstä tiellä annettu asetustaso kumoutuu 1.6.2020 kun uusi tieliikennelaki (729/2018) tulee voimaan
- Kevytautoa saisi kuljettaa enintään 60 km/h nopeudella, myös tiekohtaiset alhaisemmat nopeusrajoitukset huomioon otettava
- Käytettävä hitaan ajoneuvon kilpeä
- Kevytautoon saisi kytkeä henkilöauton perävaunun, jonka massa saisi olla korkeintaan puolet kevytauton omamassasta (max. 750/ 900 kg) ja korkeintaan kevytauton levyinen.

Ajoneuvon käyttöä koskevat asetustasoiset säännökset

2/2

- Renkaita koskevat käytösäännökset kuten autolla
  - Tasapaino ei saa haitata ohjausta
  - Kulutuspinnan pääurien syvyys vähintään 1,6 mm
  - Talvirenkaita on käytettävä joului-, tammi- ja helmikuun aikana, jolloin kulutuspinnan pääurien syvyys oltava vähintään 3,0 mm.
  - Nastarenkaita saa käyttää marraskuun 1 päivästä maaliskuun 31 päivään tai toista pääsiäispäivää ensinnä seuraavaan maanantaihin, myöhemmän näistä päivämääristä ollessa määräävä
    - Asennettava kaikkiin pyöriin.
    - Nastamäärät saa poiketa enintään 25 prosenttia ajoneuvon sen renkaan nastamäärästä, jossa nastoja on eniten
    - Nastan ulkonema saa olla enintään 2 mm.

Katsastusta koskevat säännökset

- Muutoskatsastuksessa tarkistetaan vain nopeudenrajoittimen asennus ja hitaan ajoneuvon kilpi, jos ajoneuvoa ei ole muilta osin muutettu
- Määräaikaiskatsastettava henkilöauton tapaan ensimmäisen kerran viimeistään neljän vuoden kuluttua ajoneuvon käyttöönottopäivästä ja sen jälkeen viimeistään kahden vuoden kuluttua edellisestä katsastuksesta

Rekisteritunnus ja rekisterikilpi

- Auton rekisterikilvet säilyvät
  - Kaksi rekisterikilpeä, toinen edessä ja toinen takana
  - Rekisterikilvessä on kaksi tai kolme kirjainta ja enintään kolminumeroinen luku mustin merkein valkoisella, heijastavalla pohjalla

Kiitos!